STANKO CVJETIĆANIN
MIRJANA SEGEDINAC

Prirodnomatematički fakultet, Departman za hemiju, Novi Sad

STRUČNI RAD

661.15:504.054:628.51:614.8

EKOHEMIJSKA INFORMISANOST, PONAŠANJE I ANGAŽOVANOST RADNIKA ZAPOSLENIH U INDUSTRIJI MINERALNIH ĐUBRIVA U NOVOM SADU

Industrija mineralnih đubriva je jedna od glavnih grana hemijske industrije u Novom Sadu i predstavlja potencijalni izvor zagađenja životne sredine. U radu je konstruisana i realizovana anketa sa ciljem da se utvrdi nivo i kvalitet ekohemijske informisanosti, ponašanja i angažovanosti radnika zaposlenih u industriji mineralnih đubriva u Novom Sadu. Na osnovu dobijenih rezultata zaključili smo da radnici višeg/visokog i srednjeg obrazovanja imaju nezadovoljavajući nivo ekohemijske informisanosti, kao i ekohemijske svesti i angažovanosti. Dobijeni rezultati ankete predstavljaju važan činilac u konstruisanju modela permanentnog ekohemijskog obrazovanja.

Na nivo zagađenja životne sredine utiče informisanost, ponašanje i ekohemijska angažovanost pojedinca i društva. Industrija mineralnih đubriva predstavlja jedan od potencionalnih izvora zagađenja životne sredine.

Predmet istraživanja ovog rada nastao je iz potrebe da se utvrdi nivo i kvalitet ekohemijske informisanosti, ponašanja i angažovanosti radnika zaposlenih u industriji mineralnih đubriva na teritoriji grada Novog Sada.

Cilj rada je analiza nivoa ekohemijske informisanosti, ponašanja i angažovanosti zaposlenih u ispitivanoj grani hemijske industrije na teritoriji grada Novog Sada. Dobijeni rezultati biće iskorišćeni u formiranju modela permanentnog ekohemijskog obrazovanja radnika. Na osnovu cilja proizilaze i sledeći zadaci:

1. Analiza ekohemijske informisanosti radnika u ispitivanim granama hemijske industrije

- Analiza nivoa ekohemijske informisanosti radnika.
- Analiza uticaja porodice, školstva, okruženja, radnog mesta, medija na ekohemijsku informisanost radnika.
- Analiza uticaja nastavnih sadržaja predmeta biologije, hemije i ekologije na ekohemijsku informisanost.
- Analiza uticaja ekohemijskih sadržaja u štampanim i elektronskim medijima na nivo ekohemijske informisanosti radnika.

2. Analiza ekohemijskih stavova zaposlenih u ispitivanim granama hemijske industrije

- Analiza uticaja medija na ekološku svest radnika.
- Analiza uticaja sredine (porodica, školstvo, mediji, okruženje i radno mesto) na stavove zaposlenih prema životnoj sredini.
- Analiza stavova zaposlenih prema zagađenju životne sredine.
- Analiza stavova zaposlenih prema postojanju ekoloških časopisa, brošura, ekoloških manifestacija, izložbi u okviru njihove radne organizacije.

3. Analiza ekohemijskog ponašanja i angažovanosti zaposlenih u ispitivanim granama hemijske industrije

- Analiza ekološke angažovanosti zaposlenih.
- Analiza ekološke aktivnosti zaposlenih.
- Analiza učešća zaposlenih u ekološkim udruženjima.

Hipoteze istraživanja su:

- Radnici nemaju zadovoljavajući nivo ekohemijske informisanosti.
- Porodica, školovanje, okruženje, radno mesto, mediji ne utiču u znatnoj meri na ekohemijsku informisanost radnika.
- Nastavni sadržaji predmeta biologija, hemija i ekologija utiču na ekohemijsku informisanost radnika.
- Ekohemijski sadržaji u štampanim i elektronskim medijima utiču na nivo ekohemijske informisanosti radnika.
- Mediji utiču na ekološku svest radnika.
- Porodica, školstvo, mediji, okruženje i radno mesto utiču na stavove zaposlenih prema životnoj sredini.
- Zaposleni su zainteresovani za postojanje ekoloških časopisa, brošura, ekoloških manifestacija, izložbi u okviru njihove radne organizacije.
- Radnici nisu angažovani u ekološkim manifestacijama i društvima.

METODE I TEHNIKE ISTRAŽIVANJA, MERNI INSTRUMENTI

U istraživanju je korišćenja deskriptivna i analitička metoda. Tehnike istraživanja su: terenska istraživanja, kombinovane tehnike, akciona istraživanja. Instrument istraživanja je anketa, konstruisana po definisanim zadacima. Anketirani su radnici višeg/visokog i srednjeg obrazovanja zaposleni u fabrici "Agrohem" – Novi Sad. Ukupan broj zaposlenih u vreme kada je anketa sprovedena je 193.

Anketom je obuhvaćeno: 10 radnika (63,23%) visokog/višeg obrazovanja i 98 radnika (54,12%) srednjeg obrazovanja.

Rad je saopšten na 1st South East–European Congress of Chemical Engineering, Beograd, Septembar 25–28, 2005.

Adresa autora: S. Cvjetićanin, Prirodnomatematički fakultet, Departman za hemiju, Novi Sad
Rad primljen: Oktobar 11, 2005.
Rad prihvaćen: Maj 16, 2006.

EKOHEMIJSKA INFORMISANOST RADNIKA U INDUSTRIJI MINERALNIH ĐUBRIVA

Većina anketiranih višeg/visokog obrazovanja izjasnila se da je u potpunosti informisana o zagađenju životne sredine. Za razliku od njih, većina radnika srednjeg nivoa obrazovanja smatra da je delimično informisana, dok se manji deo radnika srednjeg obrazovanja izjasnio da je u potpunosti informisan. Niko od anketiranih radnika ne smatra da je neinformisan o problemima zagađenja životne sredine (tabela 1).

Na informisanje većine radnika srednjeg obrazovanja mediji imaju veliki uticaj. Sadržaji u medijima znatno utiču i na informisanost radnika višeg/visokog obrazovanja. Većina elektronskih i pisanih medija u našoj zemlji u svom programu nema dovoljnu zastupljenost ekoloških sadržaja, zbog čega nisu adekvatan izvor ekohemijskog informisanja. Sistem školstva u znatnoj meri je uticao na informisanost anketiranih radnika. Njegov uticaj je veći na radnike višeg/visokog obrazovanja, što je očekivano s obzirom na nivo stečenog obrazovanja. Radno mesto ima uticaja na informisanje zaposlenih. Njegov uticaj je veći na radnike višeg/visokog obrazovanja. Razlog je što su radnici višeg/visokog obrazovanja na značajnijim i odgovornijim funkcijama i što su im literatura i drugi izvori informisanja dostupniji, nego radnicima srednjeg obrazovanja. Na informisanost radnika oba nivoa obrazovanja nije uticala porodica. U porodicama radnika malo se ili uopšte ne razgovara o problemima životne sredine. Okruženje nije imalo uticaja na informisanost radnika oba nivoa obrazovanja (tabela 2). Na osnovu ovoga se može izvesti zaključak da je stanovništvo naše zemlje u nedovoljnoj meri informisano o problemima životne sredine, što ima za posledicu nezadovoljavajući nivo ekohemijskog obrazovanja i ekohemijske svesti.

Radnici višeg/visokog obrazovanja najviše su se informisali kroz nastavne sadržaje predmeta hemije. Ekologija je imala manji uticaj, dok ekohemijski sadržaji predmeta biologije nisu uticali na informisanost radnika višeg/visokog obrazovanja. Manji deo radnika višeg/visokog obrazovanja, kao i znatan deo radnika srednjeg obrazovanja, smatra da nijedan predmet nije posebno uticao na njihovu informisanost. Na informisanost radnika srednjeg obrazovanja najviše su uticali ekohemijski sadržaji učeni kroz predmet biologija. Uticaj su imali i ekohemijski sadržaji predmeta ekologije i hemije (tabela 3).

Većina radnika srednjeg obrazovanja najviše se informiše preko medija. Oni ne prate redovno emisije i rubrike ekološke sadržine u dnevnim i nedeljnim novinama. Za većinu radnika višeg/visokog obrazovanja mediji nisu glavni izvor informisanja. Ekohemijske sadržaje koji se nalaze u pisanim i elektronskim medijima većina anketiranih višeg/visokog obrazovanja redovno prati. Radnicima oba nivoa obrazovanja najviše pažnje privuku vesti o ekološkim katastrofama, dok manje rasprave o ekološkim problemima i vesti o ekološkim manifestacijama (tabela 4). Većina radnika ne čita ekološke časopise, znatan deo čita ih povremeno. Razlog za ovakvo ponašanje radnika treba tražiti u činjenici da je na našem tržištu nedovoljan broj ekoloških časopisa, da su članci u časopisima često «neatraktivni», kao i u činjenici da većina ekoloških časopisa ima mali tiraž i relativno visoku cenu. Mnoge radne organizacije nisu preplaćene ni na jedan ekološki časopis, čime se još više otežava njihova dostupnost radnicima.

Tabela 1. Ekohemijska informisanost zaposlenih
Table 1. Eco–chemical knowledge level of the employees

	Više/visoko obrazovanje			Srednje obrazovanje		
	U potpunosti (%)	Delimično (%)	Ne (%)	U potpunosti (%)	Delimično (%)	Ne (%)
Informisani ste o zagađenju životne sredine	**88.89**	11.11	0	47.83	52.19	0

Tabela 2. Uticaj porodice, školstva, radnog mesta, medija i okruženja na ekohemijsku informisanost radnika
Table 2. The analysis of the effects that family,education the environment, workplace and media have on the employees' eco–chemical knowledge

	Više/visoko obrazovanje					Srednje obrazovanje				
	Porodica (%)	Školovanje (%)	Mediji (%)	Okruženje (%)	Radno mesto (%)	Porodica (%)	Školovanje (%)	Mediji (%)	Okruženje (%)	Radno mesto (%)
Na koji ste se način informisali?	0	33.33	33.33	0	33.33	0	30.43	52.17	0	17.4

Tabela 3. Nastavni predmeti kroz koje su se radnici tokom školovanja najviše informisali
Table 3. The analysis of effects that school a curricula (subjects such as biology, chemistry and ecology) have on eco–chemical knowledge

	Više/visoko obrazovanje				Srednje obrazovanje			
	Biologija (%)	Hemija (%)	Ekologija (%)	Nijedan (%)	Biologija (%)	Hemija (%)	Ekologija (%)	Nijedan (%)
Kroz koje ste se predmete tokom školovanja najviše informisali?	0	66.67	22.22	11.11	26.09	13.04	17.39	43.48

Tabela 4. Načini informisanja radnika o ekološkim problemima preko štampanih i elektronskih medija
Table 4. The analysis of effects that eco–chemical contents in printed and electronic media have on the level of employees' eco–chemical knowledge

	Više/visoko obrazovanje			Srednje obrazovanje		
	Da (%)	Ponekad (%)	Ne (%)	Da (%)	Ponekad (%)	Ne (%)
Pratite li vesti, emisije, rubrike u novinama, ekološke sadržine?	55.56	0	44.44	39.13	0	60.87
Čitate li redovno neki ekološki časopis?	0	44.44	55.56	0	47.83	52.17

EKOHEMIJSKI STAVOVI ZAPOSLENIH U INDUSTRIJI MINERALNIH ĐUBRIVA

Po mišljenju većine radnika oba nivoa obrazovanja mediji znatno utiču na ekološke stavove, svest i angažovanje građana u zaštiti i unapređenju životne sredine. Na ekološke stavove anketiranih radnika mediji nisu bitno uticali. Razlog je što se ekohemijski sadržaji popularizuju u elektronskim i pisanim medijima zadnjih petnaestak godina. Iz ovog razloga mediji nisu mogli imati bitan uticaj na ekološku svest radnika, jer nisu pružali ni informacije, ni edukaciju na potrebnom nivou (tabela 5). Na stavove i ekološku svest većine radnika srednjeg obrazovanja, kao i znatnog dela višeg/visokog obrazovanja, najviše je uticalo radno mesto. Iz prethodnog bloka pitanja zaključili smo da radno mesto nije imalo presudnu ulogu u ekohemijskom informisanju radnika. Ekohemijski problemi sa kojima se radnici višeg/visokog obrazovanja susreću na radnom mestu podstiču ih da zauzimaju određen ekološki stav. Anketirani radnici srednjeg obrazovanja izjasnili su se da nijedan faktor sredine nije presudno uticao na njihov stav prema problemima životne sredine. Stečeno obrazovanje više je uticalo na informisanost nego na ekološku svest i stavove anketiranih (tabela 6). Uticaj porodice na ekološke stavove i svest radnika srednjeg obrazovanja veoma je mali. Porodica nije uticala na informisanost radnika višeg/visokog obrazovanja i na njihove stavove.

Anketirani su uplašeni informacijom da je životna sredina zagađena i da je život na našoj planeti ugrožen. Većina radnika visokog/višeg obrazovanja smatra da su upozorenja stručnjaka o velikom zagađenju naše planete preterana. Znatan deo radnika smatra da su upozorenja ozbiljna, ali da se situacija može popraviti. Stav većine radnika srednjeg obrazovanja je: "Naša planeta je zagađenja, ali ne u meri u kojoj prikazuju naučnici i eksperti". Većina anketiranih oba nivoa obrazovanja smatra da nisu odgovorni za zagađenje životne sredine. Znatan deo radnika višeg/visokog obrazovanja smatra da su odgovorni za zagađenje životne sredine. Svojim ponašanjem većina radnika višeg/visokog obrazovanja smatra da može sprečiti dalje zagađenje životne sredine. Većina radnika srednjeg obrazovanja smatra da njihovim ponašanjem mogu delimično sprečiti zagađenje naše planete. Na osnovu ovoga se može izvesti zaključak da nivo ekološke svesti većine radnika oba nivoa obrazovanja nije zadovoljavajući. Po mišljenju većine radnika – naučnici i eksperti nisu jedini zaduženi za rešavanje problema životne sredine (tabela 7)

Ekološki časopisi i drugi mediji iste ili slične sadržine bitno utiču na stavove i ponašanje ljudi. Većina radnika smatra da njihova radna organizacija treba da izdaje interni ekološki list. Izdavanje brošura sa ekohemijskim sadržajima unutar radne organizacije ocenili su potrebnim ali ne i neophodnim. Po mišljenju većine anketiranih – organizovanjem izložbi, priredbi ekološke sadržine, obeležavanjem ekoloških dana, znatno bi se uticalo na ekološko ponašanje zaposlenih (tabela 8).

Tabela 5. Uticaj medija na ekološku svest radnika
Table 5. The analysis of effects that media have on the employees' ecological awareness

	Više/visoko obrazovanje			Srednje obrazovanje		
	U potpunosti (%)	Delimično (%)	Ne (%)	U potpunosti (%)	Delimično (%)	Ne (%)
Mediji znatno utiču na ekološku svest i ponašanje građana?	55.56	0	44.44	56.52	0	43.48

Tabela 6. Uticaj sredine (porodica, školstvo, mediji, okruženje i radno mesto) na stavove zaposlenih prema životnoj sredini
Table 6. The analysis of effects that the environment (family, education, media, surroundings and the workplace) have on the employees' attitudes toward the environment

	Više/visoko obrazovanje					Srednje obrazovanje				
	Porodica (%)	Školovanje (%)	Mediji (%)	Okruženje (%)	Radno mesto (%)	Porodica (%)	Školovanje (%)	Mediji (%)	Okruženje (%)	Radno mesto (%)
Šta je najviše uticalo na Vaš stav prema životnoj sredini?	0	11.11	22.22	22.22	44.44	4.35	17.40	8.70	8.70	60.85

Tabela 7. Stav zaposlenih prema zagađenju životne sredine
Table 7. The analysis of employees' attitudes toward enviromental pollution

	Više/visoko obrazovanje			Srednje obrazovanje		
	U potpunosti (%)	Delimično (%)	Ne (%)	U potpunosti (%)	Delimično (%)	Ne (%)
Plaši li Vas informacija da može doći do ugroženosti života na Zemlji?	100	0	0	86.96	0	13.04
Smatrate li da je upozorenje stručnjaka o velikom zagađenju preterano?	55.56	44.44	0	8.70	52.17	39.13
Smatrate li se odgovornim za zagađenje životne sredine?	33.33	11.11	55.56	0	4.35	96.65
Svojim ponašanjem možete sprečiti dalje zagađenje Zemlje?	55.56	44.44	0	13.04	56.53	30.43
Naučnici i eksperti su jedini zaduženi za rešavanje problema životne sredine?	11.11	11.11	77.78	0	26.06	73.91

Tabela 8. Stav zaposlenih prema ekološkim časopisima, brošurama, manifestacijama, izložbama u okviru njihove radne organizacije
Table 8. The analysis of the employees' attitudes toward environmental journals, brochures, ecological events, exhibitions within their company

	Više/visoko obrazovanje				Srednje obrazovanje			
	Neophodno (%)	Potrebno (%)	Ne znam (%)	Nepotrebno (%)	Neophodno (%)	Potrebno (%)	Ne znam (%)	Nepotrebno (%)
Pokretanje ekohemijskog lista u Vašoj radnoj organizaciji ocenjujete kao:	66.67	22.22	0	11.11	86.96	13.04	0	0
Pokretanje brošure ekohemijskog sadržaja u Vašoj radnoj organizaciji ocenjujete kao:	33.33	55.56	11.11	0	4.35	86.95	8.70	0
Organizovanje ekoloških izložbi, priredbi, obeležavanje "ekoloških dana" unutar Vaše radne organizacije ocenjujete kao:	88.89	11.11	0	0	91.3	8.70	0	0

EKOHEMIJSKO PONAŠANJE I ANGAŽOVANOST ZAPOSLENIH U INDUSTRIJI MINERALNIH ĐUBRIVA

Većina anketiranih oba nivoa obrazovanja nije učestvovala u ekološkim akcijama. Peticiju protiv zagađenja životne sredine niko od anketiranih nije potpisao (tabela 9). Razlog je što se ekološke akcije ovakvog tipa retko organizuju i što su slabo medijski najavljivane i propraćene. Ekološke izložbe, predstave i druge manifestacije sličnog sadržaja, većina anketiranih višeg/visokog obrazovanja redovno prati. Većina radnika srednjeg obrazovanja ne posećuje ovakve manifestacije (tabela 10).

Većina anketiranih radnika višeg/visokog obrazovanja nije bila član ekoloških udruženja, dok je veoma mali broj radnika bio. Razlog zbog čega se deo radnika iščlanio iz udruženja treba tražiti u nedovoljnoj aktivnosti ekoloških udruženja, kao i nezainteresovanosti anketiranih radnika za članstvo Niko od anketiranih radnika oba nivoa obrazovanja nije član ekoloških udruženja. U članstvu ekoloških udruženja nikada nije bio ni jedan anketi-

Tabela 9. Ekološka angažovanost zaposlenih
Table 9. The analysis of employees' ecological engagement

	Više/visoko obrazovanje			Srednje obrazovanje		
	Jednom (%)	Više puta (%)	Ne (%)	Jednom (%)	Više puta (%)	Ne (%)
Učestvovali ste do sada u nekim ekološkim akcijama?	0	11.11	88.89	14.35	17.39	78.26
Potpisali ste peticiju protiv zagađenja životne sredine?	11.11	11.11	77.78	13.04	13.04	73.92

Tabela 10. Ekološke aktivnosti zaposlenih
Table 10. The analysis of employees' ecological activities

	Više/visoko obrazovanje			Srednje obrazovanje		
	Redovno (%)	Ponekad (%)	Ne (%)	Redovno (%)	Ponekad (%)	Ne (%)
Posećujete li izložbe, predstave i druge ekološke manifestacije?	66.67	0	33.33	17.40	0	82.60

Tabela 11. Članstvo zaposlenih u ekološkim udruženjima
Table 11. The analysis of employees' participation in ecological associations

	Više/visoko obrazovanje			Srednje obrazovanje		
	Da (%)	Bio/bila sam (%)	Ne (%)	Da (%)	Bio/bila sam (%)	Ne (%)
Član ste nekog ekološkog udruženja?	0	11.11	88.89	0	0	100

rani radnik srednjeg obrazovanja (tabela 11). Zaključujemo da je ekološka angažovanost većine radnika srednjeg obrazovanja, kao i znatnog dela radnika višeg/visokog obrazovanja, na nezadovoljavajućem nivou.

ZAKLJUČAK

Radnici nemaju zadovoljavajući nivo ekohemijske informisanosti, što je u skladu sa postavljenom hipotezom. Sistem školstva nije na zadovoljavajući način uticao na njihovu ekohemijsku informisanost. Razlog je što su ekohemijski sadržaji uvedeni u naš sistem školstva osamdesetih godina prošlog veka i to fragmentarno kroz određene nastavne predmete. Tako su na primer nastavni sadržaji biologije, hemije i ekologije, delimično uticali na ekološku informisanost i stavove radnika. Drugi razlog je što u našoj zemlji, kao i u drugim zemljama u razvoju, nije dovoljno razvijena struktura ekološkog, time i ekohemijskog, obrazovanja i politika zaštite i unapređenja životne sredine. Za sadašnje i buduće generacije učenika neophodno je ekološko, time i ekohemijsko obrazovanje prilagoditi potrebama i interesima društva.

Mali uticaj porodice, okruženja, i radnog mesta na informisanost i ekološke stavove zaposlenih ukazuje da je nivo ekološkog obrazovanja stanovništva nezadovoljavajući. Uticaj medija na informisanost i stavove radnika je velik, ali naši mediji nemaju bogatu ponudu iz sfere ekologije i ekohemije, zbog čega ne daju onaj doprinos koji bi mogli dati na unapređenju ekološke svesti stanovništva. Angažovanost radnika u ekološkim manifestacijama i ekološkim udruženjima je mala. Mali broj je bio član, dok je veliki broj radnika nezainteresovan za uključivanje u rad ekoloških udruženja. Razlog napuštanja ekoloških udruženja je u lošoj organizovanosti samih udruženja i nepostojanju strategije razvoja i aktivnosti. Ovim istraživanjem potvrđene su postavljene hipoteze o nivou ekohemijske informisanosti radnika, uticaju sistema školstva, porodice, okruženja, radnog mesta i medija na ekohemijsku informisanost i stavove radnika.

Većina anketiranih oba nivoa obrazovanja smatra da je naša planeta zagađena i da je opstanak života na Zemlji doveden u pitanje. Radnici smatraju da imaju deo odgovornosti u procesima zagađenja životne sredine i spremni su da svoja ekohemijska znanja produbе i steknu nova. Na nivo i kvalitet ekohemijskih znanja i ponašanja delimično mogu uticati i razni sadržaji u ekološkim časopisima, brošurama, kao i uključivanje radnika u ekološke akcije i manifestacije u okviru radnih organizacija. Radnici žele da čitaju ekološke časopise,brošure, da uzmu učešća u ekološkim priredbama, manifestacijama. U okviru radne organizacije ne postoji organizovanje ekoloških manifestacija i priredbi, dok ih je u sredini u kojima radnici žive veoma malo. Nažalost, većini radnika nisu dostupni ekološki časopisi i brošure. Razlog je što je većina ekoloških časopisa skupa i imaju mali tiraž.

Kod anketiranih oba nivoa obrazovanja postoji želja i spremnost za daljim ekohemijskim obrazovanjem i proverom stečenog znanja.

LITERATURA

[1] D. Marković, Š. Đarmati, I. Gržetić, Fizičkohemijski osnovi zaštite životne sredine., knjiga I, Univerzitet u Beogradu, Beograd, 1996.

[2] D. Marković, Š. Đarmati, I. Gržetić, Fizičkohemijski osnovi zaštite životne sredine. knjiga II, Univerzitet u Beogradu, Beograd, 1996.

[3] S. Cvjetićanin, Doktorska disertacija, Novi Sad, 2005

[4] S. Medić, Istraživanja u pedagogiji i andragogiji, Naučna knjiga, Beograd, 1998.

[5] M. Adevski, Obrazovanje odraslih u zaštiti životne sredine, Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu, Beograd,1991.

SUMMARY

ECO–CHEMICAL KNOWLEDGE, BEHAVIOUR AND ENGAGEMENT OF WORKERS EMPLOYED IN THE MINERAL FERTILIZER INDUSTRY IN NOVI SAD

(Professional paper)

Stanko M. Cvjetićanin, Mirjana D. Segedinac
Faculty of Science and Mathematics, Department of Chemistry, Novi Sad

The level of enviromental pollution is influenced by the knowledge, behaviour and ecological engagement of both the individual and society. The mineral fertilizer industry represents a potential source of pollution. The issue examined in this study is the level of eco–chemical knowledge, behaviour and ecological engagement of the workers employd in the mineral fertilizer industry in Novi Sad. We have concluded that the workers haver low level of knowledge, behaviour and engagement.The results obtained could be used for the selection of methods to enhance the eco–chemical knowledge of the employees.

Key words: Ecochemical knowledge • Behaviour and engagement • Mineral fertilizer industry • Chemical contamination •

Ključne reči: Ekohemijsko informisanje • Ekohemijsko ponašanje • Ekohemijsko angažovanje • Industrija mineralnih đubriva • Hemijska kontaminacija •